

Elevstyrede skole-hjem-samtaler

Løbende evaluering og feedback

Feedbackens syv trin med dansk- og matematik-fagligt eksempel

Forældresamarbejde

- Elevstyrede skole-hjem-samtaler
- Forældremøde om udviklende mindset
- Dialogkort om rammerne for skolernes forældresamarbejde

Intensive læringsforløb

- Eksempelmateriale til et intensivt læringsforløb om brøker
- Eksempelmateriale til et intensivt læringsforløb om retskrivning
- Procesredskab til planlægning af intensive læringsforløb

Elev-til-elev læring

- Elev-til-elev læring med opgaveeksempler fra prøven uden hjælpemidler
- Elev-til-elev læring om tekstforståelse
- Elev-til-elev læring om læsning, læsetræning og læselyst
- Elev-til-elev læring med opgaveeksempler fra prøven med hjælpemidler
- Elev-til-elev læring om skriftlig fremstilling

Dato

December 2017

Udviklet for

Undervisningsministeriet

Udviklet af

Professionshøjskolen Metropol

VIA University College

Rambøll Management Consulting A/S

Metropol, VIA og Rambøll vil gerne takke følgende personer for deres bidrag til materialet:

- Ole Andersen, Kokkedal Skole
- Henrik Helbo Lund, Højvangskolen
- Martin Norgreen, Skolen på la Cours Vej
- Marie Zacher Sørensen, Skolen på Duevej
- Christina Fuglsang Madsen, Østerhåbskolen.

Indholdsfortegnelse

Kort om redskabet	4
Overblik over faser i redskabet	6
Fase 1 – Etableringen af porteføljen.....	6
Fase 2 – Invitationen til forældre	8
Fase 3 – Eleverne forberedes på samtalen	9
Fase 4 – Afprøvning af selve samtalen.....	9
Fase 5 – Den elevstyrede skole-hjem-samtale	10
Fase 6 – Efter samtalen	11
Bilag 1 – Dagsorden for de elevstyrede skole-hjem-samtaler	13
Bilag 2 – Plakat med eksempler på ros	14
Bilag 3 – FAQ med svar fra praksis	16

Kort om redskabet

Dette redskab giver værktøjer til at indføre elevstyrede skole-hjem-samtaler på din skole. I redskabet finder du anvisninger til, hvordan samtalerne forberedes og gennemføres.

Det overordnede formål med de elevstyrede skole-hjem-samtaler er at støtte elever, forældre og læreres samarbejde om elevernes læring og trivsel. Elevstyrede skole-hjem-samtaler er, som navnet siger, skole-hjem-samtaler, hvor det er eleverne, der formidler deres arbejde og resultater til forældrene, og hvor den enkelte elevs læring og progression er i centrum. Eleverne har sammen med det pædagogiske personale forberedt samtalerne, fundet de produkter og opgaver, de vil vise frem, og har forberedt sig på at fremlægge dem og sætte ord på det, de har lært, og den måde, de arbejder med fagene på. Elevstyrede skole-hjem-samtaler er derfor et redskab, der både styrker elevernes motivation for at lære og kommunikationen mellem skole og hjem om den enkelte elevs udvikling. De elevstyrede skole-hjem-samtaler kan med fordel gennemføres som et supplement til de traditionelle skole-hjem-samtaler.

Elevstyrede skole-hjem-samtaler styrker både elevernes sprog og bevidsthed om egen læring samt kommunikationen mellem skole og hjem om den enkelte elevs udvikling:

- Det bliver tydeligt for forældrene, hvor langt eleven er i sin læring.
- De får et indblik i, hvad eleven arbejder med i skolen.
- Elev og forældre får mulighed for at samtale om elevens skolegang og læring ud fra konkrete produkter eller opgaver.
- Forældrene får mulighed for at få indblik i de mål, krav og udfordringer, eleven har i skolen.¹

Elevstyrede skole-hjem-samtaler er udviklet til situationer, hvor hele klassen har samtalerne samtidigt i samme rum, og hvor lærere og pædagoger går rundt mellem elever og forældre. Det er den type elevstyrede samtaler, der beskrives her. I en dansk kontekst er der også eksempler på, at de elevstyrede skole-hjem-samtaler afholdes som mere traditionelle skole-hjem-samtaler, men hvor det er eleven, der styrer samtalen. I dette tilfælde bliver samtalen en elevstyret samtale mellem barn og forældre, og lærerens rolle bliver at observere, tage noter og evt. hjælpe eleven, hvis samtalen går i stå.

Hvad viser forskning?

De elevstyrede skole-hjem-samtaler er beskrevet i flere forskningsartikler. Erfaringerne er, at elevstyrede skole-hjem-samtaler giver meget større forældreopbakning til skole-hjem-samtaler. På en skole voksede fremmødet fra 10 pct. ved de traditionelle skole-hjem-samtaler til 80 pct. ved de elevstyrede. Derudover bidrager formen til elevernes "empowerment". De kommer i højere grad til at forstå sig selv og italesætte sig selv som elever, der lærer og bliver dygtigere.

Hackman (1997); Borba og Olvera, 2001

¹ Se følgende vidensnotat for yderligere information om skole-hjem-samarbejde: Danmarks Evalueringsinstitut (2017): Skole-hjem-samarbejde – vidensnotat.

Hvad viser erfaringer fra praksis?

Se lærer Henrik Helbo Lund fortælle om Højvangskolens arbejde med elevstyrede skole-hjem-samtaler. Der ligger tre videoer på emu.dk:

- Hvorfor?
- Hvad?
- Hvordan?

Redskabet består af:

- En introduktion til elevstyrede skole-hjem-samtaler
- En beskrivelse af faserne i arbejdet med at tilrettelægge, forberede eleverne på samtalerne og gennemførelse af samtalerne
- Eksempel på dagsorden
- FAQ med svar fra praksis.

Overblik over faser i redskabet

Processen med at forberede og afholde elevstyrede skole-hjem-samtaler falder i seks faser. Først skal eleverne etablere en portefølje af opgaver, som skal danne grundlag for samtalerne, derefter skal selve samtalerne planlægges og arrangeres (forældrene skal have en invitation), og inden samtalerne skal eleverne forberede sig til og træne samtalerne gennemførelse. Endelig skal samtalerne evalueres. Nedenfor beskriver vi de enkelte faser indgående.

Fase 1 – Etableringen af porteføljen

Hvorfor

Omdrejningspunktet for den elevstyrede skole-hjem-samtale er elevernes læring og trivsel. Til samtalerne er det derfor elevernes arbejde og progression i fagene, der er i fokus. Eleverne skal udvælge produkter eller arbejder, der både viser noget om, hvad de har lært, og hvordan de arbejder. De kan både vælge opgaver, der har været vanskelige, men også opgaver, hvor de opnår gode resultater og måske oplever som lettere. Det giver eleverne mulighed for at sætte ord på, hvordan de arbejder med det, der udfordrer dem, og hvad de har gjort for at blive dygtigere. Eleverne skal også sætte ord på, hvad de mere konkret og præcist er blevet dygtigere til – noget der kan styrke deres identitet som elever, der lærer og bliver dygtigere.

Når man arbejder med progression, vil der ofte være tale om materialer som tydeliggør en udvikling, hvilket kan betyde, at det bliver nødvendigt at indsamle materialer over tid. Derfor bliver det centralt, at eleverne har et sted, hvor de kan samle produkter, viden, billeder/videoer af processer, mål osv., som kan støtte dem i deres fortælling om egen eller gruppens læring.

Hvordan

Arbejdet med portefølje kan gøres på skolens læringsplatform, men der kan også være behov for en fysisk mappe, der er inddelt efter fag. Den digitale læringsplatform opsamler selv mange af tingene, men der kan også være fagspecifikke hensyn at tage. Porteføljen opbygges og holdes hele tiden ved lige og bør vise mange sider af elevens læring og udvikling. Det er især en god idé at inkludere opgaver, der viser konkret fremgang, da dette er særligt vigtigt for fagligt udfordrede elever. Det kan være, at eleven har fået mere styr på, hvordan man sætter en problemregningsopgave op, bruger digitale hjælpemidler eller det kan være, at elevens skrivning har udviklet sig gennem en række skriveopgaver.

Opbygningen af porteføljen er naturligvis en løbende proces, og det kan kræve tid og indsats fra både lærere og elever at få opbygget porteføljen fra starten, men efterhånden vil det være en god vane for både elever og lærere at lægge opgaver ind i porteføljen med henblik på kommunikation med hjemmet. Når man først har opbygget en systematik for porteføljen, er det lettere at vedligeholde, men det kræver tid og systematik i starten. Når man først arbejder systematisk med porteføljen, husker eleverne også selv på at gemme gode produkter. På nogle skoler arbejder man med porteføljen som en del af undervisningen i for-

hold til formidling. Det kan være lagt ind i fx et forløb om Prezi, PowerPoint, videodokumentation eller andet.²

Man behøver ikke ret mange opgaver til den første samtale for at have nok at tale om. Et enkelt eksempel på brug af fx GeoGebra eller formelsamlinger og en enkelt skriveopgave (fx fra Google Docs), som også kan illustrere, hvordan elever samarbejder og får feedback digitalt, kan være nok at tale ud fra og give forældre indsigt i skolens og fagenes arbejdsformer.

Hvem

Det er vigtigt at understrege, at lærerne naturligvis er med i hele processen omkring porteføljen helt frem til samtalen, og at læreren ved, hvad eleven vil præsentere og fortælle. Klassens lærerteam er ansvarlig for at udvælge, hvilke fag der bliver repræsenteret i porteføljen. Nogle skoler vælger, at omdrejningspunktet for samtalen er to til tre fag.

Hvornår

Porteføljen etableres fra skoleårets start og vedligeholdes løbende. Porteføljen oprettes altså kun en gang og udgør grundlaget for forberedelsen af alle skole-hjem-samtaler. Bruger man læringsplatformene som udgangspunkt for samtalerne, kan udgangspunktet for samtalerne dog sagtens være materialer fra forskellige skoleår.

---

² Find inspiration til arbejdet med portfolio på følgende link: <https://www.emu.dk/modul/evalueringsv%C3%A6rkt%C3%B8jer-i-praksis-0>

Fase 2 – Invitationen til forældre

Hvorfor

Det er vigtigt, at forældrene bliver informeret om selve samtalen og dens udformning.

Hvordan

Det er vigtigt, at invitationen er personlig og kommer fra deres eget barns hånd og altså ikke er en fortrykt skabelon. En personlig invitation fra eleven sender et tydeligt signal til forældrene om, at samtalen er på elevens præmisser og med eleven i fokus. Invitationerne kan udformes på mange forskellige måder; skriftligt, som en video-hilsen på barnets telefon, på iPad, via sms eller lignende.

Hvis det er relevant, kan eleven formulere invitationen på et andet sprog end dansk. Der bør måske gøres en ekstra indsats for at informere forældrene, fx ved at ringe til dem, hvis de ikke melder sig til, for at gøre dem opmærksomme på vigtigheden af samtalen og dens formål.

Nogle elever kan have andre ressourcepersoner end deres forældre. Hvis skolen har kendskab til, at det vil være bedre for eleven, at andre end en forælder deltager, kan man evt. invitere bedsteforældre eller andre, der har elevens tillid og fortrolighed.

Det er oplagt at lade dansklæreren være tovholder på udarbejdelsen af invitationen. Formål, opbygning og sprogbrug i en invitation kan med fordel diskuteres i danskundervisningen, hvor eleverne også udarbejder invitationen til samtalen på skolen. I brevet fortæller de forældrene om, at det vil være dem selv, der styrer samtalen, og de informerer om, hvordan dagsordenen bliver.

Hvem

Dansklæreren sørger for, at eleverne arbejder med invitationerne i danskundervisningen. Det vil sige, at man bruger dansktimer på at diskutere og blive enige om invitationernes form og indhold, og at der afsættes tid til at skrive og evt. få respons på teksterne. Når eleverne er bekendt med genren, kan de i højere grad selv være ansvarlige for at skrive invitationen, og arbejdet kan placeres i andre fag, hvis der er bestemte faglige foci i samtalerne.

Hvornår

De fleste skoler har erfaringer med, hvornår det kan være godt at sende invitationer til forældremøder og skole-hjem-samtaler ud. Hvis I ikke allerede gør det, kan det være en god ide, at datoerne for forældremøder og skole-hjem-samtaler er en del af årsplanlægningen og ligger klar ved skolestart. På den måde ved forældrene fra skoleårets start, hvornår møderne ligger. Man kan også gøre som i sundhedsvæsenet og fx udsende en sms med 'en husker' en uge og måske dagen før mødet.

Fase 3 – Eleverne forberedes på samtalen

Hvorfor

Alle elever skal være godt forberedte på situationen. De første par gange skal de ikke kun være forberedte på indholdet, men også på selve formen. Fagligt udfordrede elever har måske tidligere været vant til, at skole-hjem-samtaler handlede om, at de skulle gøre ting bedre. Her er det vigtigt, at de får en tro på, at de elevstyrede skole-hjem-samtaler tager udgangspunkt i det, de har lært, og det, de kan.

Hvordan

Eleverne bruger tid i fagene på at udvælge relevant indhold til den elevstyrede samtale. Indholdet kan være fra porteføljen, men kan også være noget, eleven er blevet opmærksom på, som umiddelbart ikke er anført i porteføljen. Hvis det er første gang, eleven skal gennemføre en elevstyret samtale, kan det være en god idé at støtte dem i processen ved at udvælge konkrete, relevante opgaver, som kan forklares og vises for forældrene. Til fagligt udfordrede elever kan dette være en fortsat god støtte ved de fremtidige samtaler, indtil de er sikre i processen og mere klar til at stå på egne ben. Den læring, som eleven gerne vil fortælle forældrene om, understøttes med eksempler, opgaver, procesvideoer m.m. fra porteføljen. Det kan fx være, at eleverne har arbejdet med ligninger. Eleven viser så konkrete opgaver og giver eksempler på, hvordan Matematikfessor er blevet brugt som stilladsering. Det er vigtigt, at eleven forberedes på og støttes i både at sætte ord på, hvad de har lært, og hvordan de har arbejdet med det.

Hvem

Faglærerne er ansvarlige for, at eleven er godt forberedt fagligt og materielt.

Hvornår

I undervisningen i ugerne op til samtalen.

Fase 4 – Afprøvning af selve samtalen

Hvorfor

At skulle fremlægge egen læring kan være nyt for mange. Især for fagligt udfordrede elever er der brug for at afprøve selve gennemførelsen af samtalsituationen, så den bliver så tryk for eleven som muligt. De fagligt udfordrede elever kan have større udfordringer, både med at udvælge relevant materiale til samtalen og med at sætte ord på deres arbejde, især denne gruppe af elever bør derfor stilladseres af lærere i alle dele af processen. Jo mere rutinerede eleverne er til elevstyrede samtaler, des mindre afprøvning behøves der. Afprøvningen behøver altså ikke fylde lige meget, hver gang eleverne har inviteret forældrene til skole-hjem-samtaler. Dog vil det være relevant at variere indholdet fra gang til gang, og dermed kan der også være behov for at støtte eleverne i at sætte ord på deres arbejde og resultaterne, hvis opgaven eller indholdet er nyt. Det er vigtigt, at den enkelte elev forberedes til at fortælle om egen læring og udvikling på et niveau og med et ordvalg, som eleven mestrer og er tryk ved. I det hele taget skal der ikke være høje krav til, hvilke fagord og -termer eleverne skal bruge – hverken om det faglige eller om deres læreproces – de skal jo alle fremlægge for lægmænd.

Hvordan

Op til samtaledagen skal eleverne afprøve deres samtaleindhold og selve styringen af samtalen. Det valgte indhold fortælles til en klassekammerat, som efterfølgende giver respons. Skaber valget af indhold fundament for en god samtale, hvor læringen er synlig? Er der nok tid? Er alle nødvendige materialer til rådighed? For mange af eleverne, især for de fagligt udfordrede, vil der være brug for hjælp til både afprøvning og til at give respons til hinanden. Måske skal I selv være med til at give respons til nogle af eleverne.

Hvem

Faglærerne sørger for afprøvning med makker og sparring i timerne. Alt afhængig af, hvor sikker eleven er i at formidle om undervisning og læring, kan der være brug for grundig afprøvning og respons, men senere kan eleverne måske gennemføre en elevstyret skole-hjem-samtale med kort varsel.

Hvornår

I ugen op til samtalen.

Fase 5 – Den elevstyrede skole-hjem-samtale

Hvorfor

Den elevstyrede skole-hjem-samtale gennemføres således, at eleven og forældrene taler med hinanden om elevens læring og progression ud fra de forberedte materialer og elevens arbejde med at sætte ord på disse. Denne form sætter rammerne for skole-hjem-samtaler, hvor der er mere tid til at tale om den enkelte elev og om aktuelle og centrale spørgsmål, da det er eleven, der har sat dagsordenen.

Hvordan

På selve samtaledagen møder eleverne et kvarter før og forbereder lokalet/materialer til forældrenes ankomst. Måske har eleven bagt småkager til forældrene, lagt dug på, tændt stearinlys eller andet, som kan skabe en hyggelig stemning. Ved mødets start indleder I og introducerer forældrene til formen og formålet, inden eleven byder velkommen til forældrene ved bordene. Forslag til dagsorden (som sendes ud med invitationen) kan ses i bilag 1. Første gang der gennemføres elevstyrede skole-hjem-samtaler, er det en god idé at have et begrænset antal elever i gang, men med tiden kan hele klasser være aktive med deres forældre på samme tid, hvis lokaleindretningen tillader det. Der kan også være behov for at inddrage fagkoler, hvis eleverne gerne vil fortælle om læring i musik, fysik, biologi osv.

I styrer afviklingen af dagsordenen og sikrer, at elever og forældre skifter mellem fag og emner. I byder velkommen til mødet og minder om formålet og om, hvorfor det er eleven og forældrene, der er i centrum. Selvom I skal holde jer lidt i baggrunden, er det også vigtigt, at I er til rådighed for elever og forældre under samtalerne. Måske skal noget opklares, måske stiller forældrene et spørgsmål, som eleven skal have hjælp til at svare på. Det kan også være, at nogle elever har brug for jeres støtte til at gennemføre samtalen. Det kan evt. aftales på forhånd, at I sidder sammen med en elev og hjælper til under samtalen. Hvis samtalen gennemføres med en mindre gruppe elever ad gangen, kan gruppen med fordel sættes sammen, så der både er mere selvkørende elever og fagligt udfordrede elever, så I kan fokusere på dem, der har det største behov for støtte. Måske har I sat jer for at være særligt opmærksomme på udvalgte forældre, som måske har brug for ekstra støtte i gennemførelsen af samtalen. Det kan være, at nogle forældre skal have konkret støtte til at være en interesseret og konstruktiv samtalepartner. Det kan faktisk være nødvendigt at minde nogle forældre om, at telefoner skal slukkes, og at man skal give sig tid til at lytte og spørge interesseret til det, eleven fortæller. Forældrene skal ved mødets begyndelse måske mindes om, at eleverne har glædet sig til samtalerne, og at de har brugt lang tid på at forberede sig på det. Hele formålet er at fortælle deres forældre, hvad de lærer i skolen, og det er et vigtigt emne.

Sidste del af samtalen skal være fremadrettet. Her kan eleven fortælle om, hvad det næste, de skal lære eller arbejde med, er, hvad klassen arbejder med lige nu, eller om der er personlige læringsmål for eleven. Måske er eleven blevet forberedt på, hvordan forældrene kan inddrages eller støtte, og det kan så aftales. Forældrene kan med fordel forberedes på, hvordan de bedst giver eleverne feedback på deres arbejde. Se redskab om mindset-tænkning og bilag 2.

Eksempel på hjælpespørgsmål til forældrene:

1. Hvad er du mest stolt af og hvorfor?
2. Hvad vil du gerne lære mere om?
3. Hvad arbejder du med nu?
4. Kan du fortælle mig mere om ...
5. Hvordan har du arbejdet med ...
6. Hvad vil du gerne blive bedre til i skolen?
7. Hvad synes du har været det sværeste i dette skoleår indtil nu?
8. Hvad er vigtigt, for at du har det godt i skolen?
9. Kan vi hjælpe dig med noget i forhold til dine kammerater?
10. Jeg kan se, at du har øvet dig på ...
11. Det gør mig glad at se, at ...

Hjælpespørgsmålene kan evt. printes ud og lægges på bordene eller hænges op til samtalen.

Hvem

Klassekontaktpersoner, elever og forældre. Hvis forældre melder afbud eller udebliver, skal der være truffet beslutninger om, hvordan eleven alligevel kan komme til at fremlægge sit arbejde og sine resultater. Måske skal skolen alliere sig med en anden ressourceperson i barnets liv. Måske er der en medarbejder, der har en særlig god relation til eleven, som kan være samtaledeltager for eleven.

Hvornår

En times varighed pr. hold elever på en velvalgt dag. Et hold elever kan variere alt efter erfaring og indhold. De første par gange kan et hold bestå af 5-6 elever med forældre, mens det i rutinerede situationer kan bestå af hele klasser med forældre i større rum.

Fase 6 – Efter samtalen

Hvorfor

Det er en god idé at evaluere den elevstyrede skole-hjem-samtale, så I fremover kan tilpasse den til de oplevelser, forældre og elever har af samtalen. Erfaringer siger, at mange forældre er glade for formen. En evaluering giver således forældrene mulighed for at anerkende elever og teamets/lærernes indsats.

Hvordan

Der kan være mange måder at evaluere på; det kan være forældre og elev, der udfylder et fælles evalueringsskema. Det kan også være ideer hentet fra evalueringsgreb, teamet bruger i undervisningen fra CL-

strukturer eller "oplevelseskurver" mv. Ved at bruge nogle af de samme greb, som bruges i undervisningen, får forældrene indblik i den specifikke skolepraksis.

Lærerteamet kan også vælge, at de foretager evalueringer med eleverne i klasserne. Spørgsmålene kan tage afsæt i refleksion over processen før, under og efter samtalen og kan fx være:

- Hvad gik godt?
- Hvad var svært?
- Hvad skal jeg blive bedre til?
- Hvad skal jeg huske til næste gang?

Hvem

Lærerteamet er ansvarlig for evalueringen, herunder valg af evalueringsform, og at evalueringen opsamles og bliver bragt med ind i næste runde af elevstyrede skole-hjem-samtaler.

Hvornår

Elev og forældre evaluerer eller indgår i en evalueringsproces ved afslutningen af samtalen. Hvis teamet vælger at foretage en ekstra evaluering med eleverne i klasserne, bør dette ske umiddelbart efter samtalerne er gennemført. Teamet samler tilbagemeldingerne og bruger disse i egen evaluering af samtalerne ved førstkommende teammøde.

Bilag 1 – Dagsorden for de elevstyrede skole-hjem-samtaler

1. Fælles rammesætning (5 min.). I gør opmærksom på, at I styrer tiden, og ellers holder I jer lidt på afstand, så samtalen ved bordene kan blive så naturlig som muligt. Ingen skal føle sig "overhørte". Nævn dog, at I til enhver tid kan hidkaldes til bordene, hvis der er behov for inspiration til emner, ideer til nye mål, hjælp til styring af samtalen osv.
2. Dansk (12 min.). Denne del har fokus på de danskfaglige kompetencer. Punktet kan være mere eller mindre styret af opgaver fra jer, alt afhængigt af hvor rutineret den enkelte elev er. Optimalt set styrer eleven selv indholdet.
3. Matematik (12 min.). Denne del har fokus på de matematikfaglige kompetencer. Punktet kan være mere eller mindre styret af opgaver fra jer, alt afhængigt af hvor rutineret den enkelte elev er. Optimalt set styrer eleven selv indholdet.
4. Valgfrit fag (12 min.). Der kan være skiftende fag i fokus til samtalerne. Er fysik i fokus, kan eleverne have klargjort et forsøg i lokalet, og fysiklæreren skal selvfølgelig være en del af teamet den dag.
5. Socialt fokus (12 min.). Her kan klassens og skolens værdier være i fokus. Der kan være konkrete spørgsmål at forholde sig til. Individuelle, alsidige mål kan også drøftes, men det skal hele tiden tages i betragtning, at meget personlige emner skal være drøftet med elever og forældre inden samtaledagen.
6. Evaluering og målsætning (7 min.). Sluttelig evaluerer elev og forældre deres samtale. Hvad skal fastholdes til næste gang? Hvad skal ændres? Evalueringen skrives ind i elevplanen, så den er klar til næste elevstyrede skole-hjem-samtale.

Bilag 2 – Plakat med eksempler på ros

Gode måder at rose og give feedback på	Mindre gode måder at rose og give feedback på
<p><i>Jeg kan se, at du har arbejdet meget og hårdt med denne opgave.</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det hjælper barnet/den unge med at forstå, at du sætter pris på deres indsats og på, at de er vedholdende i deres skolearbejde</p>	<p><i>Du er klog!</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi det giver en forståelse af, at de enten er gode eller ikke er gode til noget. De kan ikke bruge denne ros til en opgave eller et fag, som de ikke er dygtige til.</p>
<p><i>Måske skal du prøve at gøre det på en anden måde?</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det viser barnet/den unge, at han eller hun kan vælge forskellige fremgangsmåder, og det hjælper dem med at tænke over, hvilke strategier de vælger. I sidste ende giver det dem mere kontrol over opgaven og opgaveløsningen.</p>	<p><i>Det er okay. Måske er det bare ikke lige dig.</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi det kan fortælle barnet/den unge, at han eller hun ikke har muligheder for at blive dygtigere.</p>
<p><i>Det ser ud som om, du arbejder godt med opgaven!</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det viser barnet/den unge, at selve arbejdet og arbejdsprocessen er vigtig og fortjener ros, uanset resultatet.</p>	<p><i>Du er et naturtalent til det der!</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi det giver barnet/den unge en opfattelse af, at det at lave fejl hænger sammen med talent. Hvis de fejler i andre opgaver, kan de få en forståelse af, at de så ikke har talent for det, eller hvis de laver fejl i næste opgave, kan de tænke, at de så alligevel ikke havde så meget talent.</p>
<p><i>Det ser ud som om, det var for let for dig. Lad os finde en anden opgave til dig, som er lidt sværere, så du kan blive dygtigere.</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det lærer barnet/den unge, at det at lære skal være udfordrende, og hvis det er for let, så lærer man ikke noget.</p>	<p><i>Flot! Du løste opgaven hurtigt og let!</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi det at rose opgaver, som barnet/den unge har løst uden at være udfordret, fortæller dem, at det at skulle anstrenge sig for at løse en opgave kan være problematisk.</p>
<p><i>Det er ikke rigtigt. Du forstår det ikke helt endnu. Er der andre måder, du kan arbejde med det på? Andre måder at løse opgaven på?</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det er vigtigt at være ærlig om, hvad barnet/den unge mestrer og ikke mestrer, men også at sende et budskab til dem om, at du tror på, at han eller hun kan blive dygtigere.</p>	<p><i>Det er ikke rigtigt. Hører du efter, hvad der bliver sagt i skolen? Det virker ikke som om, du prøver.</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi fight- or flight-tilgangen kan forhindre dit barn i at yde sit bedste i undervisningen.</p>

Gode måder at rose og give feedback på	Mindre gode måder at rose og give feedback på
<p><i>Det var virkelig svært, og du arbejdede hårdt med det. Næste gang er du helt parat til opgaver og udfordringer som denne!</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det er vigtigt at huske barnet/den unge på, hvordan de har tacklet udfordringer, så de også kan tackle de næste.</p>	<p><i>Det var virkelig svært! Godt, det er overstået, og du ikke behøver arbejde mere med det!</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi der vil altid være nye udfordringer, og barnet/den unge skal føle, at de har det, der skal til for at løse de næste udfordringer, de møder.</p>
<p><i>Du har arbejdet hårdt med din skrivning, og nu er du blevet god til at skrive. Du kunne måske udfordre dig selv med nogle sværere opgaver?</i></p> <p>Det er en god måde, fordi det viser barnet/den unge, at de kan udfordre sig selv og hele tiden lære mere.</p>	<p><i>Du har talent for at skrive. Du burde vælge nogle sværere opgaver, eftersom du er så god til det.</i></p> <p>Det er en mindre god måde, fordi du opfordrer barnet/den unge til at kun at gøre det, de er gode til. De kan blive bange for at tage en risiko for at lære nye ting.</p>

Kilde: <https://www.mindsetworks.com/parents/growth-mindset-parenting>

Bilag 3 – FAQ med svar fra praksis³

Hvor ofte afholder I elevstyrede skole-hjem-samtaler?

Lige nu har vi på vores skole en elevstyret samtale og en traditionel skole-hjem-samtale om året. Men man kunne sagtens forestille sig, at man havde tre elevstyrede skole-hjem-samtaler pr. år.

Hvad er lærerens/pædagogens rolle i løbet af de elevstyrede skole-hjem-samtaler?

Tidsplanen styres af lærerne, der dikterer de forskellige skift i løbet af dagsordenen. For at give en naturlig samtale ved bordene, holder lærere/pædagoger sig lidt på afstand, så samtalen ikke bliver kunstig, og elever/forældre ikke føler sig overvåget. Lærere og pædagoger kan til enhver tid tilkaldes til sparring, hjælp eller afklaring. Dette oplyses der om i velkomsten. Der oplyses også om, hvorfor vi holder os på afstand.

Er det ikke sårbart at sidde i lokale med andre forældre og tale om meget personlige ting?

Meget personlige/private emner drøftes med elever og forældre på et andet tidspunkt. Den elevstyrede skole-hjem-samtale egner sig eksempelvis ikke til at drøfte personlige eller følsomme emner, fx sygdom, skilsmisse eller lignende. Disse skal behandles på bilaterale møder og ikke i et rum, hvor der er andre forældre til stede. Lærere/pædagoger skal have taget kontakt til hjemmet om personfølsomme emner inden disse samtaler, så forældrene ikke føler sig tvunget til at diskutere dem i åbent lokale med andre familier til stede.

Hvad er selve indholdet ved en elevstyret skole-hjem-samtale?

I løbet af en læringssamtale fremlægger eleverne produkter, fortæller om processer, viser opgaveløsninger m.m., der alt sammen har til formål at gøre elevens læring synlig for forældre og elev. Undervejs sættes der også nye fremadrettede mål for fagene eller det sociale, hvis det viser sig relevant.

Hvilke ulemper er der ved elevstyrede skole-hjem-samtaler?

Hvis forældrene er uforberedte på selve samtalsituationen. Der har været eksempler, hvor forældrene nærmest har udmanøvreret deres børn i frustration over, at der var faglige ting, børnene ikke kunne finde ud af.

---

³ Henrik Helbo Lund, lærer på Højvangskolen, hvor man har rig erfaring med at arbejde med elevstyrede skole-hjem-samtaler